

НЕ ЗАБРАВЯЙТЕ, НО НЕ ОТМЪЩАВАЙТЕ!

НАЦИОНАЛЕН ВЕСТНИК

ТРАКИЯ

Брой 7 • год. ХСIV • 9 април 2014 г. • цена 0,40 лв.

www.stdbg.org

РАО „Тракия“ се събра в Поморие

Кметове и общински съветници участваха в конференция, организирана от РАО „Тракия“ на 4 април 2014 г. в Гранд Хотел Поморие. СТДБ бе представен от председателя на ПК „Тракия“ Стефан Начев – член на Върховния комитет.

Участниците бяха приветствани от кмета на общината – домакин Иван Алексиев с думите „За мен този форум е уважение и признание като цяло към Поморие, защото асоциацията е работеща, обхваща общини, които действат в много добър синхрон. Това, че избрах Поморие за провеждане на конференцията показва, че се развиваме динамично и имаме потенциал“. Специален гост на форума бе и Областният управител на Област Бургас Павел Маринов.

Особен интерес предизвика презентацията на заместник-министъра на околната среда и водите Атанас Костадинов за напредъка по отделните приоритетни оси на ОП „Околна среда“ и за предстоящите стъпки в процеса на програмиране на периода 2014–2020 г. Последва дискусия за необходимостта от споделена отговорност по реализацията на най-големите общински проекти, каквито са водните цикли. А. Костадинов информира присъстващите, че до момента общата

стойност на финансовите корекции по тези проекти възлиза на 113 млн.лв. и МОСВ ще предприеме комбиниран подход за налагането им – за еднакви по тип грешки ще се налага хоризонтална санкция в определен процент.

Кметовете настояха още държавата да поеме грижата и за още един наболял проблем на общините – сметищата. Градоначалници и общински

развитие Георги Годинов и Станислава Атанасова споделиха актуална информация за дейността на Съвета по децентрализация на държавното управление и за стартирането на третата процедура по присъждане на Етикет за иновации и добро управление на местно ниво.

Същият ден беше проведена и сесия на Общото събрание на РАО „Тракия“, на което бяха приети отчетите на ръководните органи на сдружението, бюджет и работна програма за 2014 г. Основните приоритети, по които работи Асоциацията през изминалата година и по които ще продължи дейностите и през следващата са: Повишаване капацитета на местните власти; Трансгранично сътрудничество и стимулиране на местното икономическо развитие; Партньорства; Стимулиране на гражданското участие; Прозрачност и публичност; Институционална устойчивост.

След конференцията участниците имаха възможност да видят богата културна програма, организирана от община Поморие и да посетят единствения в България и в Източна Европа специализиран музей за производството на сол чрез слънчево изпарение на морската вода.

съветници са на мнение, че е необходимо национално финансиране за тези проекти, тъй като няма община, която може да покрие изискванията за системите за преработка на отпадъците и изграждането на заводи.

Представителите на Главна дирекция „Стратегическо планиране на регионалното развитие и административно-териториално устройство“ към Министерството на регионалното

ТОДОР КОРУЕВ

Още като дете в родния ми Момчилград имах съученици от ивайловградските села, които казваха, че техните дядовци и баби се дошли от Мала Азия, и това не можеше да не буди любопитството ми, като как е станало така, че техните предци са живели толкова далече и какво са правили в тия чужди земи. Такова учудване ще видите и у пишещия във броя от 19 март 1860 г. на „Цариградски вестник“: „Благословен народ български! Но за чудо

чуждестранните журналисти и дипломати се удивлявали на „твърде чудната етническа здравина на българите“ от тези селища.

След Балканските войни животът на малоазийските българи станал нетърпим. Черкези и мухаджирите (избягали от България турци) грабели имотите им, откъсвали реколтата, обирали ги по пътищата и ги убивали за няма нищо. Високата порта поощрявала безвластието и разправата с българите, надявайки се, те сами да се убедят, че повече живот за тях тук няма и да

Чудната етническа здравина на българите

ли ще е като научим, че нашите българи и по Мала Азия са ся населили? През тия дни нечаяно видяхме някои българи от тия места и от истите научихме, че каде Бандърма, в епархия Кизийска, от време са ся селили и тамо са ся родили. ...“

Българи в Мала Азия е имало още по времето на Византия, имало е българи заточеници, гурбетчии – занаятчии, дори първото българско списание „Любословие“ на Константин Фотинов излиза в Смирна (Измир) през 1844 г. През 17–19 век много нашенци се преселват там по съвсем други причини – едни бягат от помехамеданване, други са изпъдени от заселвани турци, трети са подгонени от немотията и търсят поминък в далечни незаселени земи. Къздервент, първото село, станало известно на европейски пътешественици и дипломати, например, било основано в края на 16 век от българи, „изселили се и дошли да търсят в Азия щастие и спокойствието, които не могат да намерят в родината си“. И така са се родили български села в Северозападен Анадол и в района на Чанаккане и околиите. И както пише „Цариградски вестник“: „нашенци са

• Тодор Коруюв

поискат да се преселят в България. Така те принудително тръгнали „кой каквото може да вземе в двете ръце“, някои само с торба хляб, зарязали къщи, имоти, добитък, покъщнина, натоварили ги на кораби и ги стоварили в Беломорието. И ги чакала жестоката бежанска съдба, те не само били прокудени от родните си места, но имуществото и имотите им били беззаконно отнети.

Навършват се сто години от прогонването на българите от Мала Азия – повод да си припомним за бита, живота, традициите на тия жилави тракийци, запазили език, род и вяра, „макар и захвърлени в свършено чужд край“, а и за драматичната им бежанска участ. И още нещо – трябва да знаем повече за тези събития, има добра основа с изследванията на Васил Кънчов, Лука Ив. Доросиев, Стефан Младенов, Стайко Трифонов, Стоян Райчевски и особено с „Необикновената история на малоазийските българи“ на Димитър Шишманов. Всичко това ще е на ползу роду, защото, както подчертаваше и Костадин Карамитрев, наистина е уникално – да потърсиш спасение от робията в сърцето на поробителя. И ще добавя – и да запазиш „твърде чудна етническа здравина“.

Премиерът ни поздрави с 26 март

Премиерът Пламен Орешарски изпрати поздравителен адрес до Съюза на тракийските дружества в България, Съюза на офицерите и сержантите от запаса и резерва и до Столична община, които бяха организаторите на тържествата по случай 26 март – Деня на Тракия в столицата. Предлагаме ви текста на поздравлението.

„Уважаеми госпожи и господа, благодаря за поканата да присъствам на тържествата, посветени на Деня на Тракия – 26 март и 101-та годишнина от Одринската епопея. Тържества, отредени за подвига на българ-

ските войници, паднали край Одрин и из тракийските полета, както и за хилядите българи-тракийски бежанци, запазили родовата си памет.

Преди 101 години на тази дата е превзета Одринската крепост от българската армия. Победата донася свободата на тракийските българи. Незабравими са думите на командващия Втора българска армия генерал Георги Вазов: „Офицери, подофицери и войници... вие покрихте България със слава, а нашата армия с лавров венец. Светът има да се чуди на вас, доблестните синове на България, че можахте за

30 часа да превземете една от най-силните крепости. Гордея се, че съм ваш началник. Гордея се, че съм българин“.

Нека носим спомена за величавите дела на предците ни и нека всички ние бъдем достойни граждани на своето време – да поддържаме силата и волята на българския дух!

Вярвам, че днес трябва да бъдем по-единни от всякога, да бъдем толерантни един към друг, да бъдем солидарни и да търсим доброто за бъдещето на България.“

Пламен Орешарски

Победителите в конкурса вече са известни

Журито направи своята преценка и обяви победителите в конкурса „Памет за Тракия и бележити годишнини 1913–1914 г.“ Той бе обявен по инициатива на Тракийското дружество „Екзарх Антим I“ в Бургас и бе проведен под патронажа на доц. Маруся Любчева – член на Европейския парламент и почетен председател на дружеството. На организаторите бе оказано съдействие и от СТДБ и ТНИ. Първите пет победители

ще пътуват през този месец до Брюксел по покана на доц. Любчева. Щастливците са: Деян Деянов Драганов – СОУ „Христо Ботев“ Карнобат, Николай Василев Михалев – ПГЕЕ „Константин Фотинов“ Бургас, Николай Живков Николов – Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ Бургас, Петя Здравкова Колева ГПЧЕ „Ромен Ролан“ Стара Загора и Сибел Гюрсел Шефки СОУ „Христо Ботев“ Айтос.

Днес е 26 март – Денят на Тракия. От десетилетия Тракийските дружества, Българската църква, представителите на културната общност в България и Българската армия се събират тук и на много места в различни градове в Източна и Южна България, за да честваме Деня на Тракия. От 2006 г. той е обявен официално и за празник.

Щастлива съм, че днес нашето Народно събрание започна заседанието си със слово по случай 26 март. Днес всички заедно славим победата при Одрин и неслучайно. Паметен ден, апотеоз на славата на Българската армия, неслучайно тогава си казваме и целият свят разбира защо всъщност имаме основание днес да празнуваме национално този ден. Одринската крепост е считана за непревземаема. За няколко дни, след няколкомесечна обсада, Одринската крепост е в ръцете на славната Втора българска армия. И няма как и до ден днешен да не четем прословутото писмо на ген. Георги Вазов, който се обръща към българските войници на източния сектор с думите: „Вие прославихте навред българската земя, покрихте я със слава. Вие сте достойни българи. Вие поставихте на българската армия лаврови венци за слава. Гордея се, че съм ваш началник. Гордея се, че съм българин.“

Военното чудо на 20-и век отбелязваме днес с тържества на много места, организирани от нашите Тракийски дружества. На днешния ден обаче няма как да не спомена, че си спомняме и за един друг феномен на началото на 20-и век, няма как да не говорим и да не споменем за едно злодеяние, за прогонването на тракийските българи от техните изконни земи.

СЛАВИМ ПОБЕДАТА ПРИ ОДРИН

Слово на вицепрезидент Маргарита Попова пред паметника на одринци на 26 март

Злодеяние на 20-и век, което се извършва пред очите на цяла Европа, но Европа мълчи. Единствен за това пише Любомир Милетич, наричан днес единствен защитник и летописец на славните тракийски българи. Неговата книга „Разоре-

нието на тракийските българи“ е библия за тракийците и тя и до ден днешен стои редом с иконата, православната, и с нашата Библия.

Няма как да не осъдим това злодеяние на 20 век, защото, уважаеми гости, и днес в различни точки на

този напрегнат, труден и тревожен свят се извършват злодеяния, а България за пореден път отваря сърцето си и душата си, за да приеме хората, които бягат от злодеянията на днешния ден и на днешния век – войни, военни конфликти. А

ние в тежкия ни днешен ден посрещаме жени, деца, старци, непридружени хора отдалеч, за да подадем ръка и да споделим, както нашият народ казва, залъка си с тях.

На днешния ден ни приляга, за да има смисъл това мероприятие, да кажем кои

са вечните политически и исторически истини и уроци, които не бива да забравяме. Разбира се, че най-напред ще спомена, че това са политическите и историческите истини за мира, за човешката свободата и за достойнството на човека. Всички те като категории са по-големи от всеки един от нас поотделно и затова, за да ги защитим, и днес повече от всичко ни е нужно национално и народно обединение. Затова сме тук

всички ние, за да си кажем, че обединение и национално съгласие са ни нужни, за да решим който и да е днешен въпрос от политиката, от социалната област. Няма друга истина.

Трябва да си припомним отново от разорението на тракийските българи, че другата вечна истина и политически урок е въпросът за отговорността. Така пише Любомир Милетич в своята книга. Трябва да бъдем отговорни, за да не проклинат и децата ни нашата памет. Отговорност и национално единение ни е нужно днес. Какво още? Разбира се, че са ни нужни и още неща, но нека да припомним, че и днес, както е било и отколе, пишем закони и подписваме договори между народите и между държавите, в които трябва и се стараем да прозираме истините, които да ни свързват и да ни обединяват. А това са изконните интереси на всеки един народ. Българският народ е миролюбив и достоен, затова и нашите международни договори и закони са пропити от желание за сътрудничество, за уважение, за добросъседство, за взаимопомощ, за да има сигурност. Ето така живеем днес ние на нашата свята земя българска. Но най-вече и преди всичко знам и моята кауза е, че за да постигнем всичко това, ни е нужно повече от всякога национално единение.

Нека да пребъде 26-и март и да си спомняме не само за човешките злини, но и за човешките достойнства!

МИЛКО БОЯДЖИЕВ

Продължение от миналия брой

Освен това училището-ако и най-тясно ограничено в рамките на обучението, беше огнище на българското образование. И затова то стана прицел на систематично преследване от страна на сърби и гърци. На непреклонните позволяваха понякога да заминат за България, но повечето предпочитаха да ги изпратят в затворите на Солун или Скопие. Най-мъчно бе да се подчинят поповете и владичите. От тях най-напред изискваха да променят богослужбения език, мъчеха се да ги подчинят на сръбските или гръцките духовни власти и ги задължаваха да ги споменават в литургията. Ако свещеникът показваше признаци на съпротива-отстраняваха го от екзархийската черква и я даваха на патриаршистите, забраняваха му да се свързва с паството си и при най-

РАНИ, КОИТО ВЕЧНО КЪРВЯТ

малко неподчинение го обвиняваха в политическа пропаганда и предателство.

„Ние виждаме как българските комитаджии заклеват българската армия да дойде по-скоро, мъчейки се в нейно отсъствие да вършат работата си доколкото им е възможно; от друга страна-как сръбската армия урежда по селата сръбска администрация, затваря българските училища, изпъжда „комитаджиите“ и „възстановява реда“.

Сръбският и гръцкият войник твърдо и наивно вярваше, че в Македония ще срещнат съотечественици, хора, говорещи

техния език, викащи „живио“ или „зито“. Те завариха хора, говорещи друг език, които викаха „ура!“ Те не ги разбираха добре или съвсем не ги разбираха. Без съмнение учението за сръбска или гръцка Македония което бяха усвоили още от детинство, пострада от това, но патриотичното им убеждение че Македония трябва да остане сръбска или гръцка, ако не беше още такава, ни най-малко не се поколеба от това. „За да осуети българския национален празник Св.Св.Кирил и Методий, управлението заповядало на населението да поправа пътищата. Обаче велеш-

чани не се подчинили и въпреки желанието на властите затваряли дюкяните си, за да го честват. На 30 юни арестите във Велес били особено многобройни. Арестува-ни били всички учители в града и селата, всички свещеници и чиновници от митрополията и 150–200 граждани. Това било наградата за твърдостта на народния дух и този малък град-един от най-активните центрове на народното движение още от самото му начало.“

В Западна Македония, на самата албанска граница, в Охрид и Дебър, асимилацията среща още по-голяма съпротива. На

17/30 юли многобройните арести засегнали всички без разлика.

В своята многовековна история България е попадала между воденичните камъни на себични стратегически интереси на съседни и далечни страни. Докладът на Карнегиевата комисия за причините и воденето на двете балкански войни документално отразява техните стремежи. В доклада се набляга на извършваните от воюващите армии нечовешки жестокости, жертва на които стават най-вече българите, населяващи останалите под османска власт земи на Балканския полуостров. Настоящата кратка подборка иска да напомним на поколенията за станалите преди век събития, забравата на които е предпоставка те да са отново повтаряни. В подборката са включени само много малка част от констатациите на Комисията, както да не се допуска подбуждане към ненавист, така и за да не се забравя миналото.

Денят на Тракия

МИЛКА СПАСОВА

Отново на 26 март тракийци отдадоха заслужена почит на тази знаменателна дата в историята на тракийското движение. Защото от 1913 година, тя стана непомръкващ символ на двете съдбовни събития. Едното изразява бойката слава на българската войска с нейния непостижим връх – превземането на Одрин. Другото е свързано с националната памет на тракийци и тяхната борба за освобождението и присъединяването към отечеството. Органичната връзка между тях не може да се разкъса, тя е жива и ще напомня на поколенията за величието на подвига и духа, и тъгата по родни огнища, което никога не може да се покрие със забравата.

С падането на Одрин по същество завършва Балканската война. Започват трудните преговори за мир и на 30 май 1913 г. в Лондон е подписан мирният договор. Съгласно договора, Турция отстъпва всички свои владения на запад от линията Мидия – Енос, с изключение на Албания. За България настъпва звездният миг. За първи път в нейната история тя получава почти всички свои територии, достигайки обща площ от около 175 хиляди кв. километра.

Години наред на забележителната дата 26 март

не се отделя необходимо внимание в национален мащаб.

Не така подхождат тракийските българи. Още при създаването на самостоятелното дружество „Одринска Тракия“ на 14 май 1914 г., датата 26 март се възприема за дружествен празник. Тази дата се свързва с падането на Одрин, с края на войната, с Лондонския

договор и с обединяването на цяла, освободена Тракия. Тракийските бежанци чувстват жизнена необходимост на този ден да се принесат духом при своите насилствено изоставени родни огнища, да си спомнят и продължат откопелешни традиции, да заявят високо и открито за сполетялата ги неправда, за своите права и страдания.

Най-после, след дълги настоявания, от 2006 г., се постигна и държавно признаване на 26 март, който с министерско постановление е обявен за официален ден на Тракия. Това открит път към приобщаване на целия български народ към справедливата тракийска кауза.

И действително Съюзът на тракийските дружества

в България полага усилия за постигане на всенародно честване на 26 март и превръщане на тракийското движение във всенародно. Защото тракийската кауза не е само на тракийци и на техните потомци, тя е общонационална. Ние защитаваме неотстъпно историческата памет, културните паметници на тракийските земи и извън границите

на България, борим се за правата на българите и техните потомци не само в Източна и Западна Тракия, но и в други страни, където исторически са разделени потомци на тракийци. Нашата стратегическа политика „Тракия без граници“ е генетично свързана с интеграционните процеси на Балканите и Европа, с преодоляване на ограниченията между България, Гърция и Турция. На последния тракийски конгрес бяха приети стратегическите цели, свързани с „Интеграцията на Тракия в рамките на Европейския съюз“, създаването на Еврорегион „Тракия“ и неговото управление и развитие. По този начин ще се създадат условия за свободно движение на хора, капитали и същевременно постепенно възрождаване на българщината в изконните български земи.

В този смисъл, ние смятаме, че се реализират на практика част от националните идеали на България.

Не можем да не си спомним без възхищение за онези скромни и търпеливи български граждани, които дадоха скъпи жертви и понесоха небивали изтезания, както и за ония, които проляха кръвта си по обширните полета на тяхното отечество и които политиката изгуби.

На българските герои, паднали в борбата, вечна памет...

И Сливенска област почете празника

МИХАИЛ МИХАЙЛОВ

Дружествата, членове на Съюза на тракийските дружества в България от Сливенска област, отбелязаха тържествено и подобаващо Деня на Тракия – 26 март. Членовете на тракийското дружество „Лазар Маджаров“ в Сливен заедно с членовете на Съюза на офицерите и сержантите от запаса и резерва, Съюза на ветераните от войните, клуба на инженерните войски „Атанас Узунов“ и представители на Центъра за подготовка на специалисти в Сливен, Регионалния исторически музей и Военния клуб в града под Сините камъни организираха тържествено събрание – концерт в големия салон на Военния клуб в града, посетено от много граждани и гости. Сред тях бе Наталия Криско, босарска българка и представителка на побратимения със Сливен украински град Мелитопол.

Вечерта започна с националния химн, изпълнен от военния духов оркестър на Центъра за подготовка на специалисти. Доклад, посветен на Деня на Тракия и 101 година от Одрин-

ската епопея, изнесе председателят на общинската организация на Съюза на офицерите и сержантите от запаса и резерва Митко Манев.

Рецитаторска група от СОУ „Пею К. Яворов“ в Сливен представи рецитала „Тракийо моя – сълза и песен“. Фолклорната група „Тракия пее“ при дружество „Лазар Маджаров“ изнесе концерт тракийски народни песни. Солисти на групата бяха Атанаска Желева, Петранка Илчева и Софка Рашева. Художествен ръководител Илия Янев, музикален съпровод Христо Божилов. В концерта взеха участие състав „Барби“ при Военния клуб с ръководител Силвия Терзиева и танцов състав „Иглика“ при СОУ „Константин Константинов“ – Сливен с ръководител Магдалена Кисьова. Тържество за Деня на Тракия организира и дружество „Георги Кондолов“ в Старо село, Сливенско, заедно с кметството и читалище „Звезда – 1929“. Неговите жители изцяло са потомци на българи от Одринска Тракия. Затова тракийската идея е особено скъпа за тях. В словото си за празника председателят на дружеството Иван Маринов заяви, че да си тракиец днес

е трудно, защото „ни обединява нещо, което останалите ни сънародници не разбират“. Това е родовата памет, спомена за нашите деди и изоставените родни огнища. „Благодарение на силния дух на нашите деди успяваме да се съхраним и днес“, каза още той. Иван Маринов обяви, че желание да се запишат в дружеството в Старо село са изяви семейство, които също са потомци на българи-тракийци и ще се присъединят към организацията не само възрастните, а и младите членове на семейството. Организаторите бяха подготвили рецитал, посветен на празника. Тържеството бе повод и да се почете и една тракийка, която на 26 март имаше рожден ден и отбеляза юбилей. Сред гостите бе общинският съветник Радослав Кутийски, който е и кмет на близкото село Самуилово.

Тържеството завърши с изпълнение на тракийски народни песни и танци.

Тържества по повод Деня на Тракия – 26 март, се състояха в Нова Загора и други селища на областта. Те преминаха под знака на честването 170 години от рождението на тракийския герой капитан Петко войвода.

Исторически корени на българите

ДИМИТРИНА СМОЛЕВА

На 17 март Софийското тракийско дружество и клуб „Родопи“ организираха поредната културно-просветна проява в рамките на студио „Тракия“. Гост на тракийци и родопчани бе Димитър Димитров – директор на Общобългарска фондация „Тангра ТаНакРа“ и секретар на дружба „Родина“. Представени бяха каталогът на фондацията и нейните цели, като акцентът бе върху основната задача – да се възроди истината за историческото място и значение на българите в световната цивилизация и култура. Темите предизвикаха изключителен интерес сред аудиторията. Възникнаха оживени разисквания, разви се дискусия, в която със свои въпроси, предложения и лични впечатления участваха проф. Георги Хаджиев, инж. Величко Пачилов, Папани Козарова, Пенчо Пеев, Николай Димитров, Здравко Василев и други представители от дружеството.

Отбелязахме Деня на Тракия

ДЕСИСЛАВА КОСТОВА

На 26 март тракийците от Димитровград тържествено отбелязаха Деня на Тракия. Честването започна с поднасяне на венец и цветя пред паметника на Капитан Петко Войвода в града. Кратко слово бе изнесено от Димитринка Янева. То започна с цитат от предговора на „Разорението на тракийските българи през 1913 год. „на акад. Милетич : „Еднородците ни в Тракия бяха достигнали до завидно имотно състояние и тъкмо, когато ги бе озарила свободата, изведнъж се оказаха без защита, варварски нападнати, немилостиво избивани, безчестени, доведени до пълна нищета, и най-сетне повечето изгонени от домашните огнища“.

Едва ли има тракиец, едва ли има българин, който да остане безучастен към съдбата на хилядите бежанци от Беломорска и Одринска Тракия и Мала Азия. 26 март е ден на преклонение пред паметта им, ден на гордост от подвига на българската армия при превземането на Одрин, но и ден на памет, почит и урок по родолюбие.

Секретарят на дружеството – Десислава Костова прочете поздравителен адрес за Деня на Тракия от Антония Първанова – евродепутат. „Тракия! България! Свят думи! Съкровени! Думи, които заставят душата и сърцето да трепнат. Да заискрят! От обич! От болка и гняв! От радост, щастие и

ДИМИТРОВГРАД ПРАЗНУВА

гордост! Оживява чрез тях историята на народа ни... Народът български! От Мизия, Тракия и Македония. Народ страдалец! Народ мъченик! Леят се песни, слели се с плача на вдовици и сираци! Оживяват кланета и пожари. Тежко дрънчат синджир на оковани българи. Нижат се измъчени върволици на поругани тракийци – осквернени, посичани, грабени! Разсипани! Но оживели. Бежанци... Възкръснали в прегръдките на майка-България. Раните не заздравяват. Мисълта непрекъснато лети там – при корените, при опожарените домове, при изоставените ниви, при убитите и непогребани близки, при непрелятите гробове. Скъпи родни огнища! Загаснали, но незабравени! Жаравата на спомена ги жари! Народ достолепен!

Аромат на босилек и здравец се носи. От Кешан и Малгара, от Доганхисар, от Мала Азия... Тракийци! Най-истинските българи! Смели, самоотвержени и вдъхновени! Богата душевност! Извисен български дух! Покоряващ, завладяващ, окрилящ!“

С тези думи най-младите тракийци – шестокласниците от ОУ „Пенчо Славейков“ – Димитровград – Иван Георгиев Делчев, Габриела Стефанова Иванова и Поли-

на Ивова Иванова трогнаха присъстващите. Изпяха и няколко песни. Хорът при дружеството също се включи в програмата.

Не се лекуват рани-живеници, несрета – преселническа. Трудно! Тежко! Непоносимо! Въпреки съдбата си тракийци са нежни и всеотдайни, речта им е напевна и топла, песните – тежки и тъжни. Но все още са сплотени и с чувство за принадлежност и признателност. Защото още звучи в сърцата дрънченето на оковите, още се пълнят очите със сълзи при спомените и при посещението на родните места, още гори непримиримостта с извършения над тях геноцид. Това са тракийци! Пример за всички нас! За всеки българин!

Апел към нас – тракийците от Димитровград, отпрати 6-годишната Дейна Георгиева Тодорова: „Да обичаме родината! Да и служим! Да и бъдем верни! Като Вас, тракийци! „Обърна се детето към присъстващите и ги разплака.

1913 год. събира в едно героизма на хиляди българи, тръгна да освободят поробените си братя и трагедията на изгубените надежди!

Писателят Константин Петканов пише: Насилници ми отнеха бащината стряха, но аз не я откъснах от сърцето си, а я населих с без-

смъртни души, които живеят и ще живеят, докато има слънце над равнината, ниви по земята и обич между хората!“ Това е простичко и правдиво описание на съдбата и надеждата на всеки тракиец.

Затова на 26 март задължително трябва да преклоним глава пред неугасващия

стремеж на тракийци да съхранят родовата си памет през годините.

Затова 26 март – датата на превземането на не-превземаемата Одринската крепост от Българската армия, която бележи края на войната и донася свободата на тракийските българи, е повод за гордост и радост,

върх в тракийската и българската история, ден-паметник, ден – история, ден на равностойност, ден – символ на обич към България! Пословична обич!

Щастливи сме и сме горди, че в Димитровград възгледите от родните огнища няма да угаснат, ще тлеят и искрят като искрите в очите на децата на Тракия. Те са тези, които ще продължат борбата за тракийската кауза, защото тя е кауза на България!

В Крумовград се преклониха пред българските воини

ЗЛАТКА НИКОЛОВА

На 26 март Тракийското дружество в Крумовград отбеляза тържествено Деня на Тракия – ден за почит и преклонение пред подвига на българските воини, паднали край Одрин, както и почит към хилядите българи-тракийски бежанци, намерили подслон в пределите на България и запазили своята родова памет.

Председателят на дружеството Веселин Костов откри тържеството с кратко слово, в което припомни значимостта на този ден, записан в българския културно-исторически календар, а от 2006-та година-признат официално и от българското правителство за Ден на Тракия. Гости на тържеството бяха Мария Христовова-заместник-кмет на община Крумовград, Маргит Василева-председател на БСП в Крумовград, Асен Тюрдиев – общински лидер на ГЕРБ, Веса Маркова – председател на Клуба на пенсионерите и Илия Гърков – представител на Дънди прешъс металс в Крумовград.

В залата прозвуча химна на Тракия в изпълнение на тракийския хор.

Прочувствено и силно слово за Одринската епопея произнесе Нели Кирилова-секретар на дружеството. Тя каза, че тракийците и тракийските дружества в България са носители и изпълнители на новата българска национална идея-духовно обединение на всички българи по света. Кирилова изрази увереност, че дружеството в Крумовград и всички тракийци и занаятчии ще продължат да бъдат крепост на българщината. За емоционалната атмосфера допринесоха и музикално – художествената програма, подготвена от певческата група при дружеството с ръководител Недка Онова, както и изпълненията на групата за стари градски песни с ръководител Комния Пантова.

Гостите също отпразвиха своите приветствия към присъстващите, като изразиха своята благодарност, че са станали съпричастни към празника и пожелаха на всички все така да пазят българския дух.

Във Велики Преслав посрещнаха със шествие празника

РОСИЦА СТАЙКОВА

Дружеството на тракийците от Велики Преслав организира празнично шествие в старата столица за Деня на Тракия – 26 март, събрал за поредна година наследници на някогашните бежанци от Одринско и Беломорието, за да почетат паметта на загиналите по време на преселението. Отбелязването на годишнината, свързана с превземането на Одринската крепост, започна в църквата „Св. св. Петър и Павел“ със заупокойна молитва за убитите в сраженията и за тракийците, загинали по време на преселението. Над 100 са членовете на преславското дружество „Родолюбие“, чиито корени идват от Одринска Тракия и за първи път в шествието участваха много ученици и млади хора, на-

следници на родовете, заселени в преславския край. Председателят на дружеството инж. Петър Петров, членове на ръковод-

Членове на преславското дружество „Родолюбие“ положили венци и цветя пред паметника в центъра на града

Тракийците от Велики Преслав отбелязаха с шествие Деня на Тракия

ството и няколко от най-малките тракийци пове-доха знаменно шествие след службата, което стигна до Паметника на загиналите във войните. Там председателят приветства членовете на дружеството и гостите от града, сред които беше и общинският кмет Александър Горчев. Петър Петров държа реч за историческата битка при Одрин, припомни важни събития от времето, когато стотици семейства тръгват да търсят нов дом на север от Одрин и Бяло море и акцентира на работата на местната организация, създадена преди повече от 10 години. Тракийският празник завърши с полагане на венци и цветя пред паметника в центъра на Велики Преслав.

И Шумен сведе глава

ВЕСКА ЛАМБОВА

Обединена България! Това е мечтата на всеки българин след сключването на унищожителния за Родината ни Берлински договор. И... тръгва нашата смела армия да осъществи това велико дело! Върхът на войската слава е превземането на Одринската крепост от нашите смели офицери и войници! Колко са жертвите – тогава не се мисли! Важното е, че Одрин е наш! Опиенението е всенародно! И така вече 101 години оттогава нашият народ чества с гордост този ден – 26 март! Триумфът на армията ни! И сега българите не забравят героичните битки за обединението на Отечеството. На този ден всяка година ние свеждаме глави пред нечувания героизъм на нашите деди.

И тази година Тракийското дружество в Шумен остана вярно на традицията. С възвание и гордост тракийци отдадоха отново своята почит към падналите в боевете българи.

Пред паметната плоча на читалището в кв. Тракия на град Шумен признателните потомци поднесоха цветя. Честването продължи в залата на читалище „Боян Пенев – 1949“ със слово, изнесено от доц-д-р Златко Попчев. С богата литературно-музикална програма самодейците от квартала поздравиха гостите. Отново Химнът на Тракия изпрати на крака множеството! Рециталът по стихове за Тракия вдигна духа на присъстващите. А бурните овации бяха за най-малките – възпитаниците от класа по народно пеене при Обединената школа по изкуствата

в Шумен... Тези, които ще поемат щафетата на благодарност и преклонение пред жертвите от войните за Обединението на България!

Ще помнят шуменските тракийци този ден, защото след голямата победа идва страшното разорение на техните деди и прадеди. Прогонени от родната Тракия, след дълги митарства, те се установяват в този квартал на Шумен, където пускат корени, живеят и днес. Където сега и завинаги те ще останат, за да има България – тази родина, за която се проля толкова много българска кръв!

Поклон пред славните битки и победи на дедите ни! Поклон пред теб, България! Ще помним подвизите на дедите ни, ще те пазим завинаги да си наша!

МИХАИЛ ЖЕЛАЗКОВ

За Бургаския край, приютил най-много тракийски бежанци преди един век, Денят на Тракия е сред най-светлите национални празници. И тази година той бе честван във всички по-големи населени места на региона.

В областния център ТД „Екзарх Антим I“ и Гарнизонният военен клуб организираха тържествен концерт. Повече от два часа на сцената се редуваха изпълнители на тракийски и

И БУРГАЗЛИИ ПРАЗНУВАХА

странджански песни и танци. Ветераните от хор „Тракийски звуци“ и народните певци Милка Андреева и Велко Велков отново зарадваха шедрата публика с прекрасните си изпълнения. Но най-много възторг предизвикаха младите – десетките отличени на певчески форуми в областта и страната момчета и момчета от Бургас,

танцьорите от Фолклорен танцов ансамбъл „Лазур“ при Гарнизонния военен клуб с ръководител Бойчо Янев. Те показаха на по-възрастните, не само че расте талантлива смяна от изпълнители, но и че традициите, богатата духовна култура на предците са в сигурни ръце.

С приветствие към участниците в тържеството се

обърнаха областният управител Павел Маринов, кметът на общината Димитър Николов, секретарят на Общинския съвет на Съюза на офицерите и сержантите от запаса и резерва Таньо Бенев. Досегашният председател на тракийското дружество в Бургас Димо Карабелов и новоизбраният председател Тодор Ангелов

върчиха на Гергана Кирякова, Ирина Танева, Станка Желева и Георги Стратиев златен медал „Капитан Петко Войвода“, с който Съюзът на тракийските дружества в България ги удостоява за дългогодишното им плодотворно служене на тракийската кауза.

Преди тържеството потомци на тракийци, ветера-

ни от войните и граждани поднесоха венци и цветя на паметниците на Георги Кондолов и Михаил Герджиков в Алеята на преображенци в Морската градина и пред паметника на българския воин, издигнат в чест на бойците от 24 Черноморски полк, проявили героизъм и саможертва в Балканската освободителна война.

В ПЛЕВЕН ОРГАНИЗИРАХА ПОЕТИЧНА ВЕЧЕР

Художествена галерия „Дарение Светлин Русев“ бе домакин на проява по отбелязването на Деня на Тракия в Плевен. Организа-

тор на инициативата бе Тракийското дружество в града с председател Тони Вашков. Множеството присъстващи разказаха малко познати факти и събития от историята, свързани със съдбата на семейства и родове на преселници от териториите на някогашната България. Поети и писатели се събраха, както обикновено в галерията и отбелязаха празника. В поетичната вечер се включиха Валентина Атанасова със своето стихотворение „Петко войвода“, написано по музика на Иван Вълев. Стана ясно, че

това стихотворение е получило награда от Тракийското дружество. Другата поетеса, която взе участие във вечерта бе Витка Вита-

нова, която рецитира „Принос към европейската история“ на Ивайло Балабанов. Вълнуващата вечер завърши със стихотворението „Спомен за Тракия“ написано от Илонка Вълчева.

В ТЪРГОВИЩЕ ПРАЗНИКЪТ ЗАПОЧНА С ПАНИХИДА

Честит празник тракийци! С този поздрав се обърна към присъстващите новият председател на Тракийско дружество „Стоян Мавродиев“ град Търговище – Мария Найденова. Дружеството в града празнува 26 март – Ден на Тракия за първи път от години. Празникът започна с панихида в църквата „Успение Богородично“. След службата бяха поднесени цветя на паметната плоча на Стоян Мавродиев, намираща се върху сградата на библиотеката на едноименния площад. Накрая всички присъстващи се събрахме на работна среща и обсъдихме следващата ни дейност по плана на дружеството.

Тракийско дружество „Слав Мерджанов“ от Карнобат почете патрона си

„Бедни, но горди, тракийски чедра,
животът се оказа празна мечта.
Ний трето поколение сме след Вас
и все още е труден животът за нас.
Пред Вас на колене онеска стоим
и паметта ви свята ний с почит дарим“.

С тези слова започна литературно-музикална програма на Тракийско дружество „Слав Мерджанов“ в град Карнобат пред паметника на патрона си.

На 26 март 2014 г. признателните тракийци от Карнобат поднесоха и много цветя на паметника на Слав Мерджанов. С минута мълчание те почетоха паметта на героя в Деня на Тракия.

■ По случай 170 години от рождението на Капитан Петко Воевода и Деня на Тракия, на 26 март 2014 г. членовете на ТД Златоград посетиха гр. Мароня Гърция – щаб квартирата на великия българин.

ТД В С. ИЗВОР НАВЪРШИ 10 ГОДИНИ

ЕКАТЕРИНА СТОЯНОВА

На 25 март Тракийско дружество „Димитър Халачев“ с. Извор общ. Бургас навърши 10 години от основаването си. Фолклорна група „Иглика“ поздрави тракийци с няколко песни, а председателят на дружеството направи отчет за извършените мероприятия през 10 годишния период. Освежена бе паметната плоча на патрон на дружеството – Димитър Тодоров Халачев, поставена през 2006 г. благодарение усилията на бившия председател на дружеството г-жа Мария Кралева и открита от президента Георги Първанов. С изказванията си членовете на дружеството дадоха насоки за подобряване на работата на дружеството за в бъдеще. Отбелязахме и Деня на Тракия – 26 март. Гости на тържеството бяха новоизбраният председател на Тракийско дружество „Екзарх Антим I“ гр. Бургас – Тодор Ангелов и члена на управителния съвет на Младежко тракийско дружество гр. Бургас г-н Борислав Господинов.

СЕЛО РОЗОВО ПОСРЕЩНА ГОСТИ

ДЕЛКА КИРОВА

На 24 март по случай 26 март – Ден на Тракия, Народно читалище „Христо Ботев – 1897“ и Тракийско дружество в с. Розово, общ. Казанлък организираха среща с г-жа Петра Мечева, дългогодишен председател на Тракийско дружество „Одринска епопея“ – Стара Загора, председател на Тракийски женски съюз в България, член на Централното ръководство на Съюза на тракийските дружества в България. На срещата бе представена и книгата на Мечева „Родени от Тракия, родили за Тракия“. Гости на срещата бяха: Георги Димитров – председател на Тракийско младежко дружество – Стара Загора и заместник-председател на Тракийски младежки съюз на България, Цанко Атанасов, секретар на тракийско дружество „Одринска епопея“ Стара Загора и член на Националния съвет на Тракийския младежки съюз и Теодора Георгиева, кмет на с. Розово. Музикален поздрав отправиха самодейците от мъжка певческа фолклорна група при НЧ „Христо Ботев – 1897“ с ръководител Марин Маринов.

Тракийски клуб от Карнобат празнува

Тракийско дружество „Капитан Петко войвода“ и клуб на офицерите и сержантите от запаса заедно поднесоха цветя пред паметника на свободата до храм „Свети Йоан Богослов“ в Карнобат. На 26 март, Деня на Тракия, представителите на три поколения тракийци отдадоха почит към всички герои от битката при Одрин и към всички бежанци.

Председателят на тракийските дружества в България, Красимир Премянов изпрати своето лично поздравление към всички тракийци от Карнобат, в което се казва:

И аз, както всички тракийци, свързани сърдечно с тракийската кауза, почитам този празник като общ и личен празник. В този ден отбелязваме борбата за национално обединение и освобождение на България, победата над Одрин, превземането на Одринската крепост като достоен апогей на Балканската освободителна война, завоювана с героизма на българските офицери и воини, и участниците в Тракий-

ско-македонското опълчение.

Първо отбелязваме тежката съдба и жертвите дадени в тази победа, а също така и разорението на тракийските българи, настъпило след извършения над тях геноцид при изгонването им от родните им места и връщане към България.

Ние отбелязваме тези исторически събития, за да помним, че Тракия исторически и културно най-вече съществува в тракийските организации. От една страна, те тачат традициите и обичаите на тракийската част от българската нация, а от друга страна те почитат всички героични дати, помнят завета на воеводите си: „Не забравяйте, но не отмъщавайте“. И днес се опитваме да предаваме на поколенията този завет, да знаят и младите българи, че живеят в една родина, която я постигнала независимост в резултат на много саможертва, на много човешки животи, на много героизъм. Да я ценят, да пазят доброто ѝ име и да работят за нейния просперитет.

Към по-възрастното поко-

ление на този ден нека да им благодарим, че са запазили огъня на тракийския дух, че дълги години следват заветите на предците си, да пазят традициите и културата на Тракия, да поддържат жив спомена за героизма на тракийците в борбите за национално освобождение на България и за национално единение. Към по-младото поколение се обръщам с думите: да се гордеят, че са българи – потомци на тракийски бежанци, и както нашите предци, без да мислят за корисни интереси са давали своя живот за България, така и те, младите да сложат ред на своите приоритети – да милеят, да любят България, за да остане тя на висотата на историята си с авторитет, почитеност. Да живеят така, че всички да ни завидват на страната, в която живеем ние, българите.

Получиха поздравление от Красимир Премянов

Размисли в Деня на Тракия

ХРИСТИНКА СТОЕВА

Денят на Тракия се чества от 1914 г., но общонационален празник е от 2006 г., когато Министерският съвет издава указ за това. В бр.6 от 23.03.2012 г. председателят на СГДБ Красимир Премянов в обръщение към тракийци заявява: „И именно 26 март е повод да изразим своето и на ЦР на СГДБ уважение и благодарност към всички вас за неугасващия ви патриотизъм, за беззаветната ви преданост към тракийската кауза, за волята ви да пренесем във времето паметта на героите на Тракия, за да я предадем на деца и внуци. Уверен съм, че и в бъдеще ще останем достойни за делото на предците си и ще продължим да изпълняваме с чест и отговорност своята мисия“. За трима достойни за делото на предците си мисля днес, когато чествуваме Деня на Тракия. Те ме развълнуваха, защото живеят с мисълта за Тракия и се стремят да бъдат полезни със знанията си за нея.

Атанас (Наско) Радев (1999) е потомък на последния кмет на с. Имрехор, Чаталдженско, преди изгонването на българите от селото през 1914 г. Когато преподавателката му по български език възложила задача да проучат родословието си, се оказало, че Наско е работил най-задълбочено и е достигнал най-далеко. На голям картон, със снимки и текст е обрисувал рода си, който започва с Никола Радев (1853–1931) и София (1864–1952) Той и братовчедката му Кристи Костадинова (1997) съставиха родословното дърво и ни помогнаха да напишем словесния разказ за рода им, поместени в книгата „Деркоските български села. Село Имрехор“ Интересът им към книгата беше толкова голям, че с ученическите раници, веднага след учебните часове, дойдоха да я вземат, разглеждаха я, оценяваха труда ни и не пожалиха средства да се включат в инициативата на Дамския комитет „Поля Терзистоева“ и Клуб „Ветерани“ да основем фонд „Нови книги за Тракия“.

Нова книга с тракийска тематика пише

Марин Маринов, студент – абсолвент на Великотърновския университет „Св.Св. Кирил и Методий“. Той избра за тема на дипломната си работа многочислените и със заслуги към организираното тракийско движение род Драгулеви. Въпреки че служебно е зает, усърдно се труди, прочете много книги, проучи много документи, навлезе дълбоко в тематиката и затова го предложихме за член на Тракийския научен институт. Нека приемаме и млади перспективни членове. А има още няколко изследователи, които разработват въпроси от тракийската историография и търсят помоща ни.

Верен страж на родовата памет е и Никола Янев. Той е възрастен (1925) немощен е, но не престава да търси източници за опознаване на рода си, възможности за попълване на белите петна и най-вече пътища, по които написаното да стигне до по-широк кръг читатели. Гордее се с рода си, защото в него фигурират такива исторически имена като Момчил Войвода, Делю Хайдутин, Георги Мамарчев, Раковски... Изучил е рода си, както се казва „до девято коляно“ и е открил, че е внук на храбър български воин, участвал в героичните сражения, които водила седма батарея на Пети артилерийски полк по време на Балканската и Междусъюзническата войни. Дядо му, Яни Димитров Стефанов, родом от с. Шеремет (днес Бързица), Провадийско околия, бил на 31 години, когато на 7 юли 1913 година пада сразен от вражески куршум в Сърбия, при връх „Голям“ в с. Горно Тлъмено, където е погребан. Жестока била съдбата към десетте български войници, които загинали в самия край на войната. Продължава да търси нови следи и ги открива.

Изключителен е интересът на Никола Янев към живота на Вълчан Войвода и неговия род. Събрал е много ценен материал и желанието му е да издаде книга, но тъй като не малко е писано за Войводата, намираме, че и Никола Янев заслужава да се пише за него. Хвала за труда на тези достойни българи!

Ден на памет и почит

ХРИЗАНТЕМА КАРТАЛОВА

Тракийско дружество „Одринска епопея“ – гр. Поморие отбеляза светлия празник 26 март – Ден на Тракия с два концерта в читалище „Светлина“ и читалище „Просвета 1888“ гр. Поморие

Убедени в своята мисия – да поддържат приемствеността между поколенията, да пазят родовата памет жива, членовете на дружеството организираха тържествата като ден за памет, преклонение и почит към безумната храброст на българския войник при Одрин, към хилядите българи – тракийски бежанци, прокудени и безжалостно избивани, намерили подслон в България.

Присъстващите на тържеството бяха силно развълнувани от филма, който дружеството подготви на базата на най-вълнуващи моменти от неговата дейност. Поведени по следите на изминалото време, тракийските потомци, ученици, учители, граждани, бяха

трогнати от кадрите, посветени на поборниците за свобода; от съхранените вълнуващи снимки, които отразяват страданията и трудния бит на бежанците; записите с поморийци, разказващи спомени на своите предци. Филмът представи и срещите между тракийци и ученици от СОУ „Иван Вазов“ – гр. Поморие, урокът по родолюбие с осмоласници от същото училище, активното им включване в издирването на документи, снимки, спомени за тракийците – предци и трагичната им съдба.

Стремежът за утвърждаване на непреходните християнски добродетели заема водещо място в дейността на тракийската организация. Филмът отрази традиционните чествания на големите християнски празници, 10-годишния национален тракийски събор „Гергьовден“ – Поморие с участието на певчески групи и индивидуални изпълнители от цяла България. Филмовите кадри поведоха присъстващите и по обратния

път на поморийските тракийци – наши деди – от гр. Поморие до гр. Енидже, в сегашна Турция. Двеста и петдесет души се поклониха на земята, в която са корените им, поставиха паметна плоча под вековния дъб, която ще напомня на идните поколения, че Отечеството е Памет и Дух. Тържеството продължи с концерт от красиви песни и вълнуващо изпълнение на хор „Тракийка“.

Тракийско дружество „Одринска епопея“ – гр. Поморие получи поздравителни адреси и цветя от кмета на общината, г-н Иван Алексиев и от Общинския съвет на БСП в град Поморие. Бяха отправени пожелания и благодарности към ръководството и членовете на тракийската организация за отстояването на тракийската кауза, за съхраняването на родовата памет и безценните образци на самобитната култура на тракийци. С Тракия в сърцето завърши отбелязването на светлия празник 26 март в град Поморие.

ЗЛАТКА МИХАЙЛОВА

В първия ден на пролетта домашно тъкани, везани и апликирани престилки от миналия век грейнаха с багрите си на изложба, организирана от Тракийското дружество „Георги Сапунаров“ и читалище „Тракия“ в Хасково. Проявата бе посветена на Деня на Тракия – 26 март, каза на откриването председателят на дружеството Кирил Сарджев.

Красивите български носии, които предизвикват възхищение от векове, са израз на неизчерпаемите творчески заложи на българката. Престилката е придавала стилна завършеност на женската народна носия в делник и празник. Като най-представителен елемент от облеклото, тя се среща в невероятно разнообразие от багри и украса, символ на плодородието на земята и новия живот. Преобладава червеното, цветът, предпазващ от уроки и гонител на злото според народните вярвания, така Кети Трингова и Генка Канева представиха красивите експонати от изложбата. Нека се насладим на непреходната хубост на

Хасковските тракийци подредиха ръчно изработени престилки от миналия век

ръчно изработените престилки, дошли от раките на нашите сръчни баби и майки, пожелаха те на дошлите на откриването. Някои от

престилките са на около 150 г. и са предавани от поколение на поколение, грижливо съхранявани през годините, допълни историчката д-р

Красимира Узунова. Част от изложените експонати бяха дарени на постоянната етнографска сбирка на читалище „Тракия“.

Наближават традиционните събори в Одрин и „Илиева нива“

Съюзът на тракийските дружества кани всички тракийци да вземат участие в традиционните тракийски събори, които ще се проведат на 6 и 21 май в Одрин. Началото на празника на 6 май ще е в 9 часа, когато ще бъде отслужена литургия в църквата „Св. Георги“ от отец Александър Чъкърък. След това самодейците от Хасково ще изнесат кратка музикална програма. Гостите ще имат възможност да чуят изпълненията на фолклорна група „Тракийска дъга“. Ще бъде поднесен венец и

пред паметника на Екзарх Антим I. На 21 май в църквата „Св. св. Константин и Елена“ празникът също така ще започне с литургия. И за двата събора организаторите от ТД „Георги Сапунаров“ в Хасково ще поканят представители на медиите, за да отразят традиционните тракийски събори.

Националният младежки тракийски събор „Илиева нива“

Както всяка година и тази СТДБ кани всички тракийци на 7 и 8 юни да посетят традиционния Национален тракийски младеж-

ки събор в местността „Илиева нива“, организиран от СТДБ и общината в Ивайловград. На него ще се даде началото на дарителска кампания за набиране на средства, с които ще се възстановят фигурите на двете деца, които бяха откраднати. Този път обаче те няма да бъдат изработени от бронз, а според уговорката със скулптора от друг материал. На събора ще се представят много детски състави, а ансамбъл „Китна Тракия“ ще изнесе концерт в Ивайловград.

Външно ни отговаря за имотите

СТДБ в нарочно писмо настоя пред МВнР на срещата с министър Давутоглу да бъде поставен въпроса за тракийските имоти.

„Въпросът за обезщетението на тракийските бежанци е сред основните приоритети на отношенията ни с Република Турция“, се казва в писмото на МВнР, подписано от по-

стоянния секретар Георги Димитров, което СТДБ получи в отговор. Той е част от нерешените въпроси в двустранните ни отношения. Дипломатът припомня историята на създаването и работата на Смесената експертна комисия между двете страни, която до този момент се е събирала няколко пъти. Последната среща е

от 18 декември 2014 г.“ На всички срещи българската страна и Министерство на външните работи ясно и категорично отстоява позицията за намиране на адекватно решение на въпроса с имотите на нашите бежанци“, ни уверяват от МВнР.

По време на официалното посещение на министър Ахмед Давутоглу у нас на

27 февруари от българска страна отново бе подчертана важността, която отдаваме на намирането на решение по въпроса за обезщетенията и обсъждането му на Смесената комисия. Нейната пета среща ще бъде проведена тази година в Анкара, се казва още в писмото, изпратено ни от МВнР.

Председателят на СТДБ участва в заседанието на Обществения съвет

На 31 март председателят на СТДБ Кр. Премянов взе участие в работата на Обществения съвет към министъра на външните работи. По време на заседанието бяха обсъдени основните акценти в изготвения от МВнР законопроект за изменение и допълнение на Закона за дипломатическата служба.

Предлаганите изменения имат за цел чрез създаване на условия за устойчиво кариерно развитие да бъде засилено професионалното и експертно начало в дипломатическата служба, която трябва да може да защитава успешно националните интереси.

В своето изказване председателят на СТДБ направи положителна оценка на исканото ограничаване на т.нар. политическа квота сред ръководителите на мисии.

Отчетно-изборно събрание на ТД „Войвода Руси Славов“, гр. Пловдив

На 29 март се проведе общо отчетно-изборно събрание на Тракийско дружество „Войвода Руси Славов“ – Пловдив.

Централното ръководство на Съюза на тракийските дружества в България, бе представено от председателя си – Кр. Премянов и Р. Вълчева-член на ЦР и на Варненското тракийско дружество.

Събранието протече при следния дневен ред:

1. Отчет за дейността на дружеството за 2013 г.
2. Доклад на контролната комисия за финансовите разходи;
3. Одиторски доклад за 2012-2013
4. Приемане програма и бюджет за 2014.

Председателят на Тракийско дружество „Войвода Руси Славов“ направи отчет за дейността на дружество през изтеклия период. Участниците в събранието приеха отчета, доклада на контролната комисия и на независимия одитор.

От името на Централното ръководство, слово произнесе Кр. Премянов, който призова тракийци към единство за отстояване на тракийската кауза, подчерта необходимостта да се търсят пътища за преодоляване на различията и да се поеме линия на обединение на всички тракийци, живеещи в Пловдив. Председателят на СТДБ подкрепи направеното предложение да се излъчи контактна група, която да обсъди различията и да потърси път за единение.

ТРАКИЯ – Орган на Съюза на тракийските дружества в България – София 1000, ул. „Стефан Караджа“ 7-А Печат: Алианс Медиапринт

Абонирайте се!

Каталоген
номер

759

Издава: Върховният комитет

Редакционна колегия: чл.-кор. на БАН Васил ПРОДАНОВ, проф. Иван ФИЛЧЕВ, Никола Инджов и Тодор Корув; Главен редактор: Соня АНГЕЛОВА;
e-mail: vestrakia@abv.bg, stdb_sofia@abv.bg, тел.02/986 71 26; факс:02/987 57 53

КОРЕСПОНДЕНТИ: Михаил ЖЕЛЯЗКОВ (Бургас) - 056/86 16 76; Веселина АЛЕКСИЕВА (Варна) - 0888 89 59 27; Наско ТОДОРОВ - 0878 83 39 92; Недка ГОСПОДИНОВА (Перник) - 076/60 13 67; Димитринка СМОЛЕВА (София) - 02/884 25 59; Михаил МИХАЙЛОВ (Сливен) - 044/62 48 53; Виолета ФИЛИПОВА (Смолян) - 0301/63 008; Златка МИХАЙЛОВА (Хасково) - 038/632 060; Маргарита НАЧКОВА (Шумен) - 054/86 99 52; Мария ИВАНОВА (Ямбол) - 046/66 35 40

Изпращайте текстове не по-дълги от 4 стандартни машинописни страници (1800 знака). Хонорари за публикуването им не се дават.

БАНКОВА СМЕТКА
СТДБ (за вестника)

IBAN: BG34STSA93000001682816 BIC: STSABGSGF
Банка ДСК ЕАД, клон 1, ул. „Княз Ал. Батенберг“ – София 1000

КОСТА ЛЬОНДЕВ

Една от забележителните личности на Свиленград от първата половина на 20-ти век, безспорно, е тази на Спас Добрев Пасков. Той е роден на 2 април 1879 година. Майка му Ангелина, е третата дъщеря на поп Анастас хаджи Станков Разбойников. Тя била прекрасна изпълнителка на песни от Свиленградско и Родопите. Омъжва се за свиленградчанина Добри Пасков.

Малкият Спас е ученолюбиво дете и след началното си образование е пратен да се образова в Одринската гимназия. Неговият братовчед Анастас Разбойников го описва като много талантлив оратор и хуморист. Заради тези негов качества, през 1899 г. той е избран да държи реч пред съученици и преподаватели в прослава на братята Св. св. Кирил и Методий. Това става по време на ежегодното тържество на брега на река Тунджа. Същата година Спас е приет в тайното общество на ВМРО. Той става член на тайния ученически кръжок към организацията, ръководен от Лазар Димитров. В кръжка вече са свиленградчаните – братовчед му Анастас Разбойников, Георги Василев и Димитър Катерински.

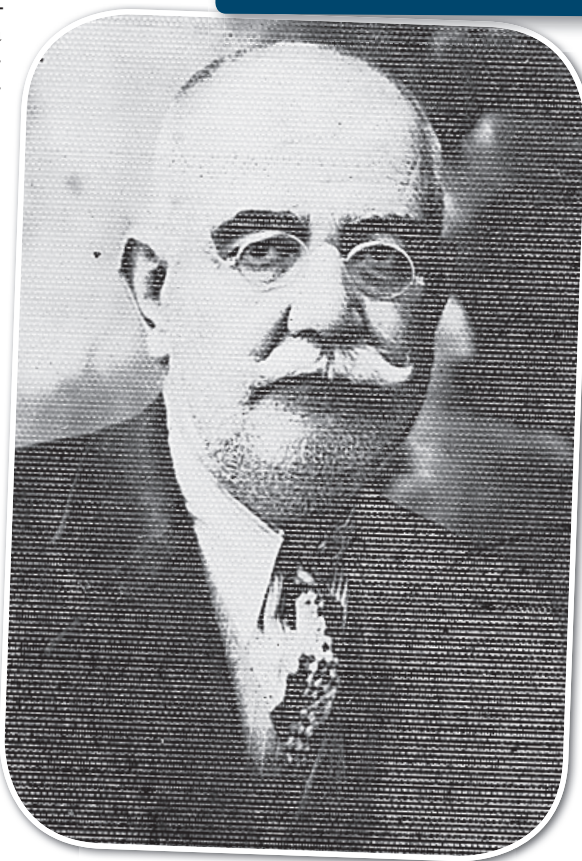
През есента на 1901 година той става учител в с. Драбиша, Ивайловградско. Назначението му е след изричното настояване на Одринския окръжен революционен комитет. Тук престоява едва 2 години, но развива активна организационна дейност. Освен революционно ядро в Драбиша, създава още такива в Ортакой (Ивайловград), Гюкче бунар (Сив кланденец), Горно и Долно Суванли (Горно и Долно Луково) и другите села от региона.

При една от обиколките си, в село Чопкой, хората показват съмнение, че е пратеник на ООРК. Тогава той разпярва хастара на палто си и вади пълномощно, заверено с печата на ООРК. После новите членове на организацията целуват кръста, камата и револвера!

Спас влиза под кожата и на униатския свещеник в Покрован – Иван Бонев. С него, освен че организират агитационни събрания, пренасят революционни вестници и оръжие. При подготовката на Преображенското въстание в Драбиша, той създава нелегален канал за преминаването на революционни дейци и чети в Софийско, Дедеагачко и Гюмюрджина. Активната му дейност не остава скрита за турските власти и е арестуван. През май 1903 година е осъден на 15 години затвор за противодържавна дейност.

През 1904 г., по силата на всеобща амнистия, Спас излиза от затвора и се завръща в родния Свиленград. Тук заедно с Христо Марашлиев през 1909 г. създават първата книжарница.

70 години от смъртта на видния патриот и родолюбец Спас Добрев Пасков

събития в българското село разказва академик Любомир Милетич в своята книга „Разорението на Тракийските българи през 1913 г.“. Авторът на два пъти цитира разказа на Спас Пасков за клането в селото. Ето какво разказва Спас: „На 2 юни в селото дойде един стражар да прибере жена си. „Турците идат, бягайте!“ каза той и замина с жена си. Това ни се видя невъзможно, дори

смешно. Българските власти в Кешан нищо не ни бяха съобщили. Но само след половин час, в селото пристигна турски конен разезд, а след 3 часа и кавалерийска част – над 100 души. Аз се изправих пред техния началник майор Кадри

бей и му казах: „Вие навлизате тук (според Лондонския договор от май 1913 г. Булгаркьой е в българска територия), но нарушавате Лондонския договор! Бъдете уверени, че ще ви принудят да се върнете назад!“ Тези негови думи не се сбъдват. Селото е подложено на масово клане и опожаряване. Спас и Райна се скриват в сеното на една плевня. При тях идва и едно уплашено 10-годишно дете. Когато турците стигат до плевнята, развързват добитъка и подпалват сеното. С водата за животите те успяват да загасят пожара, но хитро натрупват боклук пред вратата и ги запалват, за да мислят турците, че плевнята гори. Спас успява да изведе от селото Райна и момчето. Те, в продължение на месец, се крият из крайселските къпини и храсталаци. Те са се придвижвали само вечер, за да не бъдат забелязани от турците. Изтощени до смърт стигат в Родосто, където ги приютяват познати арменци. Продължават до Цариград, а от там с параход пристигат във Варна, за да се приберат в родния Свиленград. Виждат само останките на града, който вече е опожарен от турците.

След войните Спас Пасков се включва активно в общест-

вено-политическия живот на Свиленград. Закономерно, на 6.10.1912 година, е избран за общински съветник. В това си качество взема дейно участие в обсъждането и решаването на жизненоважни за развитието на града въпроси, като благоустрояването и стопанското развитие.

За авторитета, който има сред свиленградчани, говори избирането му за кмет на града през 1930 г. Бил е избран и за председател на читалище „Просвета“. Това става през 1919 година, а през 1934 г. му е гласувано доверието да председателства Управителния съвет на кооперация „Коприна“, която по това време е сред европейските лидери в производството на естествена коприна.

Политическите му пристрастия са свързани с Демократическия сговор на Ляпчев, но това не му пречи да защити общинските съветници от Работническата партия – Михаил Цветков, Цанко Козлов, Никола Проданов и Тодор Чобанов. След изборите от януари 1933 година управляващите от Национал либералната партия решили да бъдат арестувани и интернирани общинските съветници от РП. По време на конструиране-

то на новия общински съвет Спас Добрев директно казва на Иван Сарафов от Национал либералната партия, че те, като управляващи, могат да направят „полагащото се“, за да е в пълен състав Общинският съвет на Свиленград.

В дейността си като общинар Спас ратува за това, родният му град да се превърне в огнище на патриотизма и родолюбия. Воден от тази идея, той предлага написването на история на града, построяване на паметници в памет на загиналите при атаката на връх Шейновец и на летеца Христо Топракчиев.

Спас Добрев има три деца. Синът му Добри дълги години ръководи местния промкомбинат. Другият му син – Янаки, е агроном по професия. Той става председател на тукашното ТКЗС, а по-късно работи в министерството на земеделието. Дъщеря му Ангелинка живее и работи в Пловдив.

Родолюбивият свиленградчанин Спас Добрев Пасков почива на 14 февруари 1944 година в родния си град. На погребението се стича целият град, за да изкаже признателността си пред човека, отдал живота си за икономическото и културно процъфтяване на Свиленград.

46 5821 Спас Добрев Пасков Ере 46002 Роден на 2 IV 1879 Въ Свиленград Община Свиленград Околия Религия Предш. мѣстож. Свиленград Сегашно мѣстож. Свиленград Народност Българин Религия изв. православ. Семейно положение женен		Издадена на 4 VIII 1939 год. и записана въ регистра на общината, томъ 113 стр. 131 1934 год. Общ. мѣст. Свиленград Секретаръ	ОТЛИЧИТЕЛНИ ЧЕРТИ Ръстъ 180 см Очи кесми сиви Коса по бел з лев Особ. белези носи очила Завършена на 7 Август 1939 год. въ Свиленградското околийско управление и заведена въ регистра под № 8050 126 год. Гр. Свиленград 7 VIII 1939 год. Окол. у-ль: Свиленград Зач. Секретаръ
---	--	--	--